KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK 's GRAVENHAGE

N°. 98. Vier-en-Vijftigste Jaargang. 1887.

NIEUWSBLAD VOOR DEN BOEKHANDEL.

Uitgegeven door de Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels.

Redacteur-Administrateur: C. ZWAARDEMAKER.

Dit blad verschijnt des Dinsdag en Vrijdagsavonds. Alle brieven en stukken het Nieuwsblad betreffende, te adresseeren Bureau Nieuwsblad van den Boekhandel N.-Z. Voorburgwal No. 91, Amsterdam.

Advertentiën tot uiterlijk 's morgens *el/* uur. den dag der uitgave.

Agent voor België: Ad. Hoste, te Gent.

De abonnementsprijs is *f* 2.50 per 3/m. fr. p. post.

Ongefrankeerde brieven worden geweigerd.

VRIJDAG

9 December 1887.

Prijs der advertentiën voor geabonneerden: van 1—5 regels 50 Cts. en verder 5 Cts. per regel; voor niet geabonneerden of advertentiën door geabonneerden voor anderen geplaatst: 1—5 regels 75 Cts. en verder 15 Cts. per regel.

Groote letters en afbeeldingen naar de plaatsruimte die zij innemen.

Afd. Gevr. en Aangeb. Boeken: 10 Cts. p. regel.

Alles zonder eenige korting, ook bij herhaalde plaatsing.

OFFICIËEL GEDEELTE.

Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels.

H.H. leden worden herinnerd, dat het Stembiljet, gevoegd bij de Circulaire van het Bestuur d.d. 1 December l.l., vóór 15 December e.k. ingevuld wordt terugverwacht aan het adres van den ondergeteekende.

N. G. van Kampen,
Secretaris.

Bij de Commissie tot regeling van het Vertalings-Recht zijn sedert de laatste opgaven ingekomen:

AHLGREN, ERNST, Folklif och Smaberättelser. Stockholm, 1887, op 5 December 1887, door P. Gouda Quint, te Arnhem.

GEIJERSTAM, GUSTAV AF, Pastor Hallin. Stockholm, 1887, op 6 December 1887, door Y. Rogge, te Amsterdam.

ALCOTT, LOUISA M., A garland for girls. London, 1888, op 6 December 1887, door Jacs. G. Robbers, te Amsterdam, ten behoeve van B. Berghuijs, te Kampen.

WARREN, ERNEST, My boy Jack. London, 1887, op 7 December 1887, door W. F. Dannenfelser, te Amsterdam.

AUSTIN, STELLA, Ben Cramer: working jeweller. London, 1879, op 8 December 1887, door Kirberger & Kesper, te Amsterdam, ten behoeve van G. C. Visser, te 's Hage.

WEST, MARY, Allegra. 2 vol. London, 1887, op 8 December 1887, door Kirberger & Kesper, te Amsterdam, ten behoeve van G. C. Visser, te 's Hage.

Amsterdam, 9 December 1887.

Namens de Commissie,
G. R. D. van Doesburgh.

NIET OFFICIËEL GEDEELTE.

Nieuwe Uitgaven in Nederland.

Abbott (J. S. C.), Columbus, de ontdekker van Amerika. Naar het Engelsch vertaald door J. H. Gernets Jr. Met 11 afbeeldingen. Amsterdam, W. Versluys. Post 8o. (176 blz.) *f* 1.50
Geb. „ 1.90

Almanak (De Erven J. L. Nierstrasz' 's Gravenhaagsche) voor 1888. 's Gravenhage, De Erven J. L. Nierstrasz. 16o. (160 blz. m. pl.) *f* 0.10

Bartjaans (Johannes), Vierstemmig koraalboek voor koor (sopraan, alt, tenor en bas) en orgel of piano-forte: (ad libitum). Bevattende: Al de melodiën der Evangelische gezangen, bij de Nederlandsche Hervormde Gemeente in gebruik. Ten dienste van: kerk, zangvereeniging, school en huisgezin. 's Gravenhage, G. H. van Eck Jr. 8o. (9, IV en 135 blz.)
Geb. *f* 1.25

Bijdrager (De kleine). (Gereformeerd blaadje.) Proefnummer-4o. Apeldoorn, G. van den Ham. Zal elke week verschijnen. Prijs per jaarg. fr. p. p. *f* 1.—

Bosboom-Toussaint (A. L. G.) Romantische werken. (Dl. XXIII.) Langs een omweg. 's Gravenhage, Charles Ewings. Post 8o. (4 en 391 blz.) *f* 1.90
Geb. „ 2.50

Brink (Dr. Jan ten), Litterarische schetsen en kritieken. (Dl. XV). Leiden, A. W. Sijthoff. Post 8o. (4 en 176 blz.) *f* 1.50
Geb. *f* 1.80, Buiten inteek. *f* 1.90, id. geb. *f* 2.25.

Dana (R. H.), Twee jaar voor den mast. Een waar verhaal van het matrozenleven op zee. Uit het Engelsch vertaald door J. van der Hoeve. Met afbeeldingen en kaartjes. Amsterdam, W. Versluijs. Post 8o. (223 blz.) *f* 1.50
Geb. „ 1.90

Daniëls (Dr. E.), Herfstbladeren. Poëzie voor de jeugd in ruime beteekenis. Dordrecht, D. J. van Brummen. Post 8o. (VI en 94 blz.) *f* 0.90
Geb. „ 1.25

Dickens (Charles) Geïll. werken. Afl. 43. (Onze wederzijdsche vriend). Arnhem-Nijmegen, Gebrs. E. & M. Cohen. 4o. *f* 0.30

Dostojewsky (F. M.), De kerstboom. Naar het Russisch. Vertaling van F. van Burchvliet. Amsterdam, A. Rössing. Post 8o. (15 blz. m. 1 pl.) *f* 0.12½
25 ex. *f* 2.75; 50 ex. *f* 4.75; 100 ex. *f* 8.50.

Ego, Onze vesting-artillerie. Eene studie. Afl. 2. Utrecht, J. L. Beijers. 8o. (Blz. 33—64 m. 3 uitsl. pl.) *f* 0.80

Foe (De), Robinson Crusoe. Naar het Engelsch vertaald door Mej. A. van Schouwenburg. Met 34 afbeeldingen. Amsterdam, W. Versluys. Post 8o. (195 blz.) *f* 1.50
Geb. „ 1.90

Fromm (Dr. B.), Kamer-gymnastiek. Actieve, passieve en tegenstandsbewegingen, zonder gebruik van toestellen, met een aanhangsel over het behandelen en voorkomen van ruggegraatsverkrommingen. Naar het Hoogduitsch door H. Soeter. Met 72 figuren in den tekst. Groningen, Gebroeders Hoitsema. Roy. 8o. (VIII en 102 blz.) *f* 1.50

Fruijt Jr. (G. P.), Door lijden tot heerlijkheid. Twee verhalen. Uitgave van de Nederl. Zondagschool-Vereeniging. Amsterdam, F. W. Egeling. Post 8o. (23 blz. met 1 gekl. pl.) *f* 0.12½
25 ex. *f* 2.75; 50 ex. *f* 4.75; 100 ex. *f* 8.50.

Groot Wz. (W. H.), Wie zingt er mee? 38 tweestemmige schoolliedjes, opgedragen aan de Vereeniging „Galin-Paris-Chevé". Amsterdam, W. Versluys. Post 8o. (53 blz.) *f* 0.25

Hertog (C. H. den) en J. Lohr, Onze taal. Taal- en steloefeningen voor de lagere scholen. Amsterdam, W. Versluijs. Post 8o.
Verscheenen: 3e stukje A. Taaloefeningen. 7e druk. (64 blz.) *f* 0.25; 3e stukje B. Steloefeningen. 7e druk. (48 blz.) *f* 0.25; 4e stukje A. Taaloefeningen. 4e druk. (72 blz.) *f* 0.30.

———, Onze taal. Handleiding bij het taalonderwijs in de lagere scholen. Als voren. Post 8o.
Verscheenen: 1e deel, behoorende bij de eerste drie stukjes der oefeningen. 3e druk. (208 blz.) *f* 1.60; 2e deel. 1e stuk, behoorende bij het vierde stukje der oefeningen. 2e druk. (120 blz.) *f* 0.80.

Huet (Paul A.), Beschouwingen over de toestanden in de industrie in Nederland in verband met het Verslag der Commissie van Enquête. Amsterdam, Gebroeders Schröder. 8o. (31 blz.) *f* 0.30

Jaarboekje Martha, voor het jaar 1888. Met medewerking van Ds. B. J. Adriani, Prof. J. H. Gunning Jr., Dr. A. J. Th. Jonker, Tryfosa en anderen. Uitgegeven ten voordeele van de „Martha-Stichting". 1e jaargang. Utrecht, Kemink & Zn. Post 8o. (64 blz. m. 1 pl.) *f* 0.30
50 ex. à *f* 0.25; 100 ex. à *f* 0.20.

Kalender (Zondagschool-) voor 1888. Uitgegeven door de Nederl. Zondagschool-Vereeniging. Amsterdam, F. W. Egeling. 16o. (8 blz.) *f* —.02

Kerstgeschenk (Een levend) en andere verhalen, met een woord van aanbeveling van Ds. de Jonge. Met een plaatje. Gorinchem, C. Schook. Kl. 8o. (4 en 36 blz.) *f* 0.10

Ley (L. A. E. van der), Hoe ons land er uitziet. Aardrijkskundig leerboekje voor de lagere school. 3e verbeterde druk. Amsterdam, W. Versluys. Post 8o. (79 blz. m. 1 kaartje). *f* 0.35

Pelt (D. van) en P. van den Ent, Nu en vroeger. Leesboek over de vaderlandsche geschiedenis. 1e stukje. 2e druk. Amsterdam, W. Versluys. Post 8o. (95 blz.) *f* 0.35

Renterghem (Dr. A. W. van), Hypnotisme en suggestie in de geneeskundige praktijk. Voorlezing gehouden op het Eerste Nederlandsch Natuur- en Geneeskundig Congres te Amsterdam, op Vrijdag 30 September 1887. Amsterdam, W. Versluys. 8o. (15 blz.) *f* 0.25

Richepin (Jean), Edele zielen. Parijsche roman. Uit het Fransch vertaald door C. H. Pleijte. 2 dln. Amsterdam, A. van Klaveren. 8o. (16, 226 en 209 blz.) *f* 4.50

Rijp (C. L.), Iets over constitutioneelen staat aan de lezers van de „Katholiek". Rotterdam, G. W. van Belle. 8o. (32 blz.) *f* 0.35

Roosje's kerstfeest. Naar het Fransch, onder toezicht van T. M. Looman. Uitgave van de Nederl. Zondagschool-Vereeniging. Amsterdam, F. W. Egeling. Post 8o. (26 blz. m. 1 gekl. pl.) *f* 0.15
25 ex. *f* 3.50; 50 ex. *f* 6.—; 100 ex. *f* 11.—

Rydberg (Victor), De avonturen van kleinen Vigg. Kerstvertelling. Naar het Zweedsch door Bertha. Amsterdam, A. Rössing. Post 8o. (31 blz. met 1 pl.) *f* 0.30
25 ex. *f* 6.25; 50 ex. *f* 11.—; 100 ex. *f* 20.—.

Schoevers (A. S.), Choix de lectures françaises en prose et en vers à l'usage des écoles primaires supérieures. Introduction. 2e éd. Amsterdam, W. Versluys. Post 8o. (112 blz.) *f* 0.60

————, De Fransche taal. Spreek-, lees- en vertaaloefeningen ten dienste van het uitgebreid lager onderwijs. Als voren. Post 8o.
Verschenen: 1e stukje. — Spraakoefeningen. 3e dr. (64 blz.) *f* 0.35; 2e stukje, 3e dr. (95 blz.) *f* 0.50.

Sepp's Nederlandsche insecten. Tweede serie. Dl. IV. Bijeengebracht door Dr. S. C. Snellen van Vollenhoven. No. 33, 34. 's Gravenhage, Martinus Nijhoff. 4o. (Blz. 181—195 m. 2 gekl. pl.) Per afl. *f* 1.—

Smijtegelt (Bern.), Des christens eenige troost in leven en sterven of Verklaring ov. d. Heidelb. Catechismus. Afl. 2. Leiden, D. Donner. 4o. (Blz. 49—96). *f* 0.25

Statistiek der scheepvaart, 1886. Uitgegeven door het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid. 3e ged. Vrachtvaart door Nederlandsche schepen van vreemde havens op vreemde havens. 's Gravenhage, (De Gebroeders v. Cleef.) 4o. (4 en 24 blz.) *f* 0.40

Veen Jr. (J. van), De eerste lessen. Leesboekjes voor de laagste klasse der volksschool. 1e—5e stukje. Amsterdam, W. Versluys. Post 8o. (No. 1—4 elk 40, No. 5, 48 blz. m. pl.) à *f* 0.20

Versluys (J.), Aanvulling van het leerboek der perspectief. Amsterdam, W. Versluys. 8o. (48 blz.) Met atlas v. 8 pl. in fol. *f* 1.—

————, Antwoorden op de algebraïsche oefeningen. 3e schooljaar. Als voren. Post 8o. (29 blz.) *f* 0.25

————, Antwoorden op de gemengde algebraïsche vraagstukken. Als voren. Post 8o. (16 blz.) *f* 0.25

————, Beknopt leerboek der scheikunde. Dl. II. 3e dr. Als voren. Post 8o. (64 blz.) *f* 0.50

————, De eerste trap van het leesonderwijs, volgens een natuurlijke methode. Als voren. Met plaatjes. Post 8o.
Verschenen: 1e stukje, 5e dr. (48 blz.) *f* 0.20; 2e stukje, 4e dr. (48 blz.) *f* 0.20; 3e stukje, 4e dr. (48 blz.) *f* 0.20; 4e stukje, 3e dr. (32 blz.) *f* 0.16.

————, Handleiding bij het eerste leesonderwijs. 2e dr. Als voren. Post 8o. (195 blz.) *f* 1.25

————, Handleiding bij het hoofdrekenen. II. Getallen tot duizend en hooger. 2e druk. Als voren. Post 8o. (83 blz.) *f* 0.60

Versluys (J.), Leerboek der stereometrie. 5e druk. Als voren. 8o. (160 blz. m. fig.) *f* 2.25

————, Nieuw leerboek der vlakke meetkunde. 4e dr. Als voren. 8o. (176 blz. m. fig.) *f* 1.50

————, Rekenboek voor de lagere school. Als voren. Post 8o.
Verschenen: 1e stukje. Getallen van 1 tot 10. 5e dr. (16 blz.) *f* 0.10; 2e stukje. Getallen van 1 tot 20. 6e dr. (30 blz.) *f* 0.20; 4e stukje. Getallen tot 1000 en hooger. 8e dr. (48 blz.) *f* 0.20.

————, Rekenkundige oefeningen en vraagstukken. 3e stukje. (Vraagstukken over reeksen en logarithmen). 3e druk. Als voren. Post 8o. (48 blz.) *f* 0.40

————, Rekenkundige oefeningen en vraagstukken voor uitgebreid lager en middelbaar onderwijs. 1e stukje. 5e druk. Als voren. Post 8o. (64 blz.) *f* 0.40

Veur (W. J. G. van der), Vesting- en kustartillerie ten dienste der artillerie en schutterij. Een leerboekje in vragen en antwoorden. Gorinchem, J. H. Knierum. Kl. 8o. (4 en 300 blz.) *f* 0.75

Indië.

Dagh-Register gehouden int Casteel Batavia vant passerende daer ter plaetse als over geheel Nederlandts-Indië, Anno 1640—1641. Uitgegeven door het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, met medewerking van de Nederlandsch-Indische Regeering en onder toezicht van Mr. J. A. van der Chijs. Batavia, Landsdrukkerij; 's Hage, M. Nijhoff. Roy. 8o. (VIII en 511 blz.) *f* 5.—
Uitgave van het oudste in het archief te Batavia aanwezige dagregister. 1e deel van het uit te geven „Batavische dagregister over 1624—1807.

Tijdschrift (Natuurkundig) voor Nederlandsch-Indië, uitgegeven door de Koninklijke Natuurkundige Vereeniging in Nederlandsch-Indië. Onder redactie van Dr. H. Onnen. Dl. XLVI. Achtste serie, dl. VII. Batavia en Noordwijk, Ernst & Co. — 's Gravenhage, Martinus Nijhoff. 8o. (VIII, 371 en XXII blz. met 3 pl. m. verkl.) *f* 6.—

Boekverkoopingen, Prijscatalogussen.

Op: 19 December 1887: Une très belle collection de livres anciens et modernes par Firme C. Nederveen. Bois-le-Duc. Cat. 76 blz.

Prijscatalogus van Frederik Muller & Co., te Amsterdam: Histoire de la marine. — Scènes de bataille; Portraits des amiraux; Pamphlets et rapports; Livres; Théorie et pratique; Architecture navale; Marines et vaisseaux; Voyages de découvertes; Vues des principaux ports du monde. Cat. 1677 Nos.

Prijscatalogus van Wed. J. R. van Rossum, te Utrecht, bevattende de bibliotheken van de H.H. P. Wittebol, J. L. F. Donkersen, B. H. Brinkman. Cat. 2687 Nos.

Prospectussen.

Op: Tarieven behoorende bij het Algemeen Reglement van Administratie voor de landmacht in Ned.-Indië bijgewerkt tot 1887. Uitgave van G. C. T. van Dorp, Arnhem.

—— Kerstnummer Portefeuille. Uitgave M. M. Olivier en J. M. Schalekamp, Amsterdam.

—— De Onderwijswetten in Nederland en hare uitvoering met aant. d. Mr. P. F. Hubrecht. In prijs verminderd bij A. van Klaveren. Amsterdam.

ADVERTENTIËN.

Na een kortstondig lijden ontsliep heden nacht, in den ouderdom van ruim 73 jaren, mijn hartelijk geliefde vader Gerlof de Jager Jr.

Groningen, 8 December 1887. George de Jager.
Volstrekt eenigste en algemeene kennisgeving. [5328]

Bevallen van een ZOON:
M. Stienstra,
Echtgenoote van K. Falkena Bzn.
Bolsward, 8 Dec. 1887. [5324]

EXPORT-JOURNAAL.
Duitsch-Engelsch- en Fransch MAANDBLAD ten dienste van het internationaal verkeer in den boekhandel.
Per jaar 2 Mrk., adv. 40 Pf. per regel. [5325]
Leipzig. G. Hedeler.

De ondergeteekende voornemens zijnde binnen eenige weken een BOEK-, PAPIER- EN KUNSTHANDEL te openen, verzoekt H.H. uitgevers beleefd om hem de aanbiedingen en inteekenlijsten p. p. te doen geworden. Tevens hoopt hij het vertrouwen te verwerven, hetwelk zijn vader de heer J. A. Willemsen, in wiens zaak hij ruim 13 jaar onafgebroken werkzaam is geweest, zoo ruimschoots genoot. Het Bestelhuis van den Nederl. Boekh. zal zich met zijne correspondentie belasten.

Zutphen, Q. B. Willemsen,
Dec. 1887. Uitgever.

P.S. Verzoeke voorloopig niets ongevraagd in commissie te zenden. [5326]

Door drukte van andere bezigheden ter overname aangeboden een BOEKHANDEL met flink beklant ADVERTENTIE-BUREAU. De firma kan aan de zaak verbonden blijven. Zeer geschikt voor een jongmensch, die zich wil gaan vestigen. Brieven franco onder het No. dezer advertentie aan het Bureau van dit Blad. [5327]

In antwoord op de vele aanvragen, wanneer er wederom nieuwe deelen van MARRYAT'S WERKEN verschijnen, is dienende, dat een zestal in voorbereiding zijn en in het voorjaar worden aangeboden. [5328]

Amsterdam, 9 Dec. 1887. Tj. v. Holkema.

H. H. UITGEVERS!

Door bijzondere omstandigheden wordt ter overname aangeboden een „CHRISTELIJK BLAD", dat voor uitbreiding vatbaar is.

Brieven franco onder het No. dezer advertentie aan het Bureau van dit Blad. [5329]

Verschenen voor de scholen van lager en uitgebreid lager onderwijs:

AARDRIJKSKUNDIG LEERBOEKJE,
door
D. Aitton,
Leeraar aan het Gymnasium te 's Hage.
1e deeltje:
Nederland en Europa.
Prijs particulier *f* 0.40, netto *f* 0.32.

BOTERBLOEMPJES.
Een leesboek voor kinderen met platen,
door
P. A. Soer.
Prijs particulier *f* 0.30, netto *f* 0.24.

Deze werkjes worden voor rekening geleverd met de gewone 20% rabat en premiën 13/12, 26/23, enz.
Op aanvraag toezending in commissie. [5330]

Den Haag, 9 Dec. 1887. W. Cremer.

Verschenen:

VESTING- EN KUSTARTILLERIE
ten dienste van
Artillerie en Schutterij.
Een leesboekje in vragen en antwoorden
door W. J. G. van der Veur,
Kapitein voor speciale diensten bij het 3e Regiment Vesting-Artillerie.
300 pag. druks met 7 teekeningen.
Prijs netto 60 cts., verk. 75 cts. Premie 13/12.

Confraters welke genegen zijn met dit uitstekende handboek werkzaam te zijn voornamelijk bij artillerie en schutterij, kunnen 1 ex. met inteekenlijst in commissie bekomen.

Reeds lang was er behoefte aan een goedkoop beknopt werkje voor die wapens. [5331]

Gorinchem, 9 Dec. 1887. J. H. Knierum.

Daar de *vijfde druk* van:

PAALTJENS' SNIKKEN EN GRIMLACHJES

geheel is uitverkocht, kunnen alle ex., mits nieuw en geheel onbeschadigd, die in den handel nog onverkocht mochten zijn, aan mij, vóór ult. dezer, worden teruggezonden, ter ruiling van den *zesden druk* die ter perse gaat. [5332]

Schiedam, 9 Dec. 1887. H. A. M. Roelants.

Bij de firma J. L. Beijers, te Utrecht, is verschenen:

EGO, ONZE VESTINGARTILLERIE, afl. 2. [5333]

Dezer dagen is vrij algemeen verzonden de Inteekenlijst op het kindertijdschrift „DE KINDERVRIEND", onder redactie van Ds. J. Hulsebos, W. G. Aldershoff, Ds. J. P. v. d. Maas Jr., Z. J. Koning, A. Verhorst, c. a.

Wie deze niet mocht hebben ontvangen en er mede wil werken vrage s. v. p. aan. De prijs per jaargang van 12 afl., ieder van 16 pag. postf., is één gulden. De aanbiedingsvoorwaarden zijn 20% met premien 4/3½, 7/6, 15/12, 32/25.

Wie voor den datum genoemd in de voorwaarden de premie 15/12 neemt, kan met *opklimmende* premie blijven nabestellen en ontvangt direct bij verschijning 10 ex. *eerste* afl. *gratis* om mede te werken.

Voorts wordt medegedeeld dat uit het fonds van den heer Jan Haan, te Groningen, door mij zijn aangekocht:

Levi Benjamins. Een verhaal door Nathan *f* 0.15 en *Het houten been.* Een Kerstverhaal door J. P. v. d. Maas Jr., in geïllustr. omsl. *f* 0.15, doch nu gesteld op *f* 0.12½.

Met succes wordt voorts gedebiteerd: *De Geboorte van den Heere Jezus in dichtmaat*, door Z. J. Koning. Prijs *f* 0.10.

Bij getallen lage prijzen en tot 31 Dec. a.s. 20% met 10% extra. [5334]

Oostwald (Oldambt), De uitgever,
9 December 1887. Z. J. Koning Gzn.

Heden verscheen:

Dr. Moody Stuart, DE INNERLIJKE WAARHEID VAN DEN BIJBEL.

Prijs *f* 2.32, verk. *f* 2.90. Premiën 4/3½, 7/6, 15/12.

Wie ex. in comm. verlangt, of meer dan gezonden zijn, gelieven aan te vragen. [5335]

's Hage, 9 Dec. 1887. J. van Golverdinge & Zn.

Snelpersdrukkerij van N. Luijten, Tilburg.

Van de pers gekomen:

HET VERSLAG DER TILBURGSCHE WOL-INDUSTRIE EN HENDRIK MULLER Szoon,
of
BESCHERMING contra VRIJHANDEL
door
Armand Diepen.
120 pag. 8o., Prijs 70 cts., fr. p. p. 80 cts. [5336]

Bij Scheffer & Co., te Amsterdam, verschijnt:

FEESTSTOFFEN.
Leerredenen gehouden door
Dr. H. F. Kohlbrügge.
Tweede herziene druk.
1e stuk: 5 *Kerstpreeken.*
Prijs 60 cent part. [5337]

Verschenen bij G. Mosmans Zoon, *'s Bosch:*

Twee feestliederen ter gelegenheid van het 50jarig Priesterfeest van Paus Leo XIII, per stel		*f* —.10
per	25 stel.	„ 1.50
„	50 „	„ 2.25
„	100 „	„ 4.—
„	1000 „	„ 30.—
Levensschets van Z. H. Paus Leo XIII, door A. M. D. G. prijs		*f* —.10
„ per	25 exempl.	„ 1.25
„ „	50 „	„ 2.—
„ „	100 „	„ 3.—

Op een en ander 20% korting voor den Boekhandel. Bij aanvraag zijn prospectussen en proef-exemplaren verkrijgbaar. [5338]

15 December e.k. verschijnt de TWEEDE AFLEVERING van het:

PRACTISCH HANDELSWOORDENBOEK

in vier talen, door

J. Oosting, met medewerking van P. A. Montijn en Arm. Sunier.

Wij verzoeken derhalve H.H. confraters *vóór dien datum* te willen opgeven hoeveel ex. zij *voor rekening ten vervolge* wenschen te ontvangen en herinneren tevens dat slechts tot 15 *December* e.k. worden verleend:

de premiën 4/3½, 7/6, 15/12, 30/23 en 60/45. [5339]

Gouda. G. B. van Goor Zonen.

Heden verscheen en is algemeen in commissie verzonden: de 1e aflevering met prospectus der nieuwe prachtuitgave van

STANLEY'S REIZEN, ONTDEKKINGEN EN LOTGEVALLEN IN MIDDEN-AFRIKA,

uit het Engelsch vertaald met vergunning des schrijvers en der uitgevers.

Tweede herziene druk.

Roy. 8o. formaat, geïllustreerd met 442 *zeer fraaie hout- en photogravuren*, cplt. in 40 afl. à 50 cent.

De eerste 1000 inteekenaren ontvangen gratis als premie

zestien prachtige in 12 *kleuren gedrukte platen,*

welke getrouwe schetsen van de voornaamste typen der groote Afrikaansche rassen zijn; alsook 6 LANDKAARTEN, waarvan twee groote, metende 97 bij 55 centimeters, eveneens in kleurendruk.

Die *prachtige premie* zal voorzeker het aanlokkelijke om in te teekenen veel verhoogen, ofschoon het werk zich zelf genoeg aanprijst wat uitvoering en illustratie betreft.

Extra voordeelige voorwaarden voor den boekhandel.

Bij vooruitbestelling, geldig tot aan het verschijnen der tweede aflevering:

1—4 ex.	met 30%
5—9 „	„ 35%
10—19 „	„ 40%
20 en meer ex.	„ 50%

Dispositie per zes afleveringen.

Zooals u ziet zijn de voordeelen voor u zeer belangrijk en kan door er flink mee te werken, het succes niet uitblijven. Stanley's reizen blijven belangrijk en gezocht, zijn bij iedereen te plaatsen. Door gedurig annonceeren zullen wij de aandacht van het publiek er op vestigen, terwijl u op aanvrage een getal prospectussen ter verspreiding ten dienste staan.

De voorwaarden van uitgave zijn: 40 afleveringen à 50 ct.

N.B. De 2e aflevering zal verschijnen einde December, en dan vervolgens geregeld om de 10 dagen een aflevering, zoodat het geheel in één jaar compleet is.

Voor de regeling der oplage verzoek ik u beleefd, uwe orders *zoo spoedig mogelijk* in te zenden aan

Uw Dw. Dienaar,
P. Maes, uitgever.

Amsterdam-Brussel,
December 1887.

Adres te Amsterdam, Bestelhuis van den Nederlandschen Boekhandel.

Prospectussen, Winkelbiljet, Inteekenlijst en 1e *afleveringen op aanvrage verkrijgbaar.* [5340]

BUITENLANDSCHE TIJDSCHRIFTEN ENZ. VOOR 1888.

Beleefd verzoeken wij ons vóór 15 December op te geven, welke Tijdschriften, Dag- en Weekbladen in 1888 ten vervolge verlangd worden.

FRANSCH COMMISSIEGOED VAN 1887.

Wij maken op nieuw met aandrang opmerkzaam op ons herhaald verzoek vóór 31 *Januari* 1888 al het onverkochte buitenlandsche commissiegoed te willen terugzenden. Door de verschillende latere terugzendingen, die wij dit jaar ontvingen, zien wij ons genoodzaakt dit jaar strenger dan ooit alle retours, die na den gestelden termijn tot ons komen, te weigeren.

Door zeer geregelde zendingen zijn wij in staat in 1888 alle Fransche, Belgische, Zwitsersche en Italiaansche Tijdschriften en Boekwerken vlug te leveren.

De meeste courante Fransche uitgaven zijn steeds in voorraad. [5341]

Den Haag. Gebrs. Belinfante.

„DE BIBLIOGRAAF."

No. 5. zal nog in den loop dezer maand verschijnen.

H.H. Uitgevers worden beleefd verzocht hun annonces zoo *spoedig mogelijk* te willen inzenden aan den uitgever [5342]

Amsterdam, 9 Dec. 1887. C. J. Berger.

BOEKJES TOT VERSPREIDING MET KERSTFEEST.

H.H. debitanten gelieven bij aanvraag om boekjes voor Zondagscholen enz., vooral ook mijne uitgaven aan te bieden. Ze zijn in commissie verkrijgbaar. [5343]

Utrecht. H. J. van Peursem.

Confraters, die één of meer stellen *in commissie* verlangen van:

VAN 'T HOF'S SCHRIJFCURSUS IN 10 NUMMERS,

gelieven deze aan te vragen. Ter voorkoming van onnoodig heen- en wederzenden worden deze cahiers alleen *op aanvraag* in commissie gezonden. [5344]

Tiel, December 1887. D. Mijs.

KERSTNUMMER PORTEFEUILLE.

In navolging van de groote geïllustreerde bladen in het buitenland, hebben wij besloten een KERSTNUMMER uit te geven, dat door inhoud en uitvoering eene ereplaats onder de December-uitgaven zal innemen; het zal bijdragen in proza en verzen bevatten van Agatha, Alfaro, Taco H. de Beer, Balbi, Ed. Joh. Bok, Fabiës, Fiore della Neva, Johan Gram, N. van Harpen, Jack, Virginie Loveling, Selly de Jong, Melati van Java, Pol de Mont, F. C. J. Scheurleur en Mevrouw van Westrheene. Van deze artikelen worden er verscheidene geïllustreerd door Alfaro, Jan van Essen, Wilm Steelink en Witkamp. Een andere aantrekkelijkheid van dit Kerstnummer zijn de fragmenten met bijbehoorende platen uit verschillende prachtwerken o. a. van Ebers, Dickens, Flammarion, Gugel, enz., dit is een nieuw denkbeeld, dat niet kan missen opgang te maken. Ten slotte noemen wij nog de levensschetsen met portret van Prof. C. P. Tiele, Prof. P. J. Veth en Marcellus Emants, een ets van Wilm Steelink naar A. Neuhuys en muziekstukken van Nicolai, J. Hora Adema en A. Houck, benevens een prachtig in kleuren gedrukt omslag. (Zie verder de uitvoerige voorloopige berichten in de Nieuwsbladen en onze annonces in het Nieuwsblad van den Boekhandel.)

Bovendien is aan deze prachtuitgave toegevoegd een almanak, een meesterstuk van typographie, uit het atelier van de HH. C. A. Spin & Zoon, versierd met het facsimile van eene teekening van Jan van Essen.

Het zal wel niet overbodig zijn er op te wijzen dat van een boekwerk dat zooveel geeft voor een zoo geringe prijs, 7 vel tekst met 65 illustratiën, een ets en een keurig in kleuren gedrukt omslag, bij handige exploitatie enorme getallen zullen te verkoopen zijn. Wij wenschen beider belang gelijk te bevorderen en bieden het U daarom aan op de volgende zeer aannemelijke voorwaarden: de prijs is ƒ 1.50 netto, ƒ 1.20 met 10% en premiën 7/6½, 14/12, 30/25, 50/40, 100/70 zonder meer, mits vóór den 15 December besteld.

Aan dit feestnummer zal ook worden toegevoegd een rubriek:

ADVERTENTIËN.

Waarvan de inzending vóór 12 December a. s. wordt tegemoet gezien tegen het navolgende tarief:

Per regel	15 Cent,		Boekaannonces	10 Cent.	
en bij 100 regels	met		25	pCt.	korting.
» 250	» »		30	»	»
» 500	» »		35	»	»
» 1000	» »		50	»	»

Wij durven U vol vertrouwen uitnoodigen, ons uwe advertentie toe te zenden, die ongetwijfeld goede gevolgen zal hebben. Wij vleien ons met de hoop, dat U, ook in uw eigen belang, ons zal steunen om eene schoone, echt nationale, onderneming te doen slagen, en teekenen ons met de meeste hoogachting, [5345]

Amsterdam, 9 December 1887.

Uwe dw. Dienaren,
M. M. Olivier & J. M. Schalekamp.

Bij Slotboom, te Beverwijk, is verschenen:

BONA FIDE.

Sportroman uit het Duitsch

van

E. von Wald Zedwitz,

door

G. Kepper.

Prijs part. *f* 4.75, netto *f* 3.80.

Op aanvrage zijn nog eenige ex. van bovengenoemd werk in commissie te verkrijgen. [5346]

Door den ondergeteekende zal in de eerste helft van 1888 worden uitgegeven de Tarieven, behoorende bij het Algemeen Reglement van Administratie voor de landmacht in Ned.-Indië, bijgewerkt tot en met de wijzigingen, voorkomende in de Staatsbladen van Ned.-Indië van het jaar 1887.

Het prospectus is gereed en wordt op aanvraag toegezonden.

Arnhem. Firma G. C. T. van Dorp. [5347]

Schuurman en Jordens.

WET OP HET KIESREGT.

Zesde druk.

Bij bovenstaande wet is eene *aanvulling* verschenen van 20 pagina's, aan de confraters die van dezen druk exemplaren ontvingen, is heden een gelijk getal per Bestelhuis verzonden. Men wordt beleefd verzocht, die aanvullingen aan de koopers der wet *gratis* uit te reiken en de overigen in de nog voorhanden exemplaren in te plakken. [5348]

Zwolle, 9 Dec. 1887. W. E. J. Tjeenk Willink.

L. J. Veerman, te Heusden, vestigt bij voorkomende gelegenheid de aandacht op zijne, onlangs in „de Wekker" gunstig beoordeelde, *Kaart van Europa,* voor Kantoor en Schoolgebruik, 9 bl. in kleurendr., 5e druk, bijgew. tot heden, vroeger uitgeg. bij den Hr. D. Noothoven van Goor, later het eigend. v. d. Hr. Tj. van Holkema. Hoog 1.19, breed 1.50 M. is de prijs los in bl. *f* 4.—, netto *f* 2.80 en opgem. op doek met rollen en vernist *f* 11.—, netto *f* 7.70. Op geen enkele kaart wordt zulk een groot rabat toegestaan. [5349]

EUROPA.

Van de Januari-aflevering 1888 zijn proefnummers verkrijgbaar. Prijs per jaargang *f* 11.75 part., *f* 9.25 netto. [5350]

Dordrecht. J. P. Revers.

Tweede uitgave van:

Dr. W. J. F. Nuyens,

Geschiedenis van het Nederlandsche Volk van 1815 *tot op onze dagen*

en

Geschiedenis der Kerkelijke en Politieke Geschillen.

Beide belangrijke werken worden uitgegeven in maandelijksche afleveringen van circa 96 bladzijden à 75 cts., te beginnen met Januari 1888.

De Geschiedenis van het Nederl. Volk zal alzoo in 13 en *De Gesch. der Kerk. en Politieke Geschillen* in 7 afl. komplect zijn.

De betaling geschiedt bij elke 4 afl.

De inteekening kan op elk werk afzonderlijk geschieden.

De exemplaren, die mij voor 20 December e.k. voor rekening besteld worden, noteer ik met 25% rabat en de premies 5/4½, 9/8, 14/12, 20/17, 30/25. Later is de korting 20% en de premies 12/12 zonder meer.

Prospectus is algemeen verzonden en staat op aanvraag nog ten dienste. [5351]

Amsterdam. C. L. van Langenhuijsen.

TE WINKEL, OVERZICHT NED. LETTERKUNDE.

Exemplaren van dit boekje worden *tot* 1 *Januari a.s.* aangenomen in ruil voor den ter perse gaande 2en druk [5352]

Haarlem, 9 Dec. 1887. De Erven F. Bohn.

E. A. König, Het geheim der barones. 2 dln. gr. 8o. Part. *f* 4.50, netto *f* 3.60.

S. Eisendrath Bzn., te Amsterdam, bericht dat hij heden per Bestelhuis de bij aanb. genomen ex. verzonden heeft. In den loop van Februari of Maart zal ik het algemeen in comm. zenden.

Bestellingen voor rekening, mijn fonds betreffende, gelieve men te richten tot den heer F. R. Kikkert, Amsterdam. [5353]

Zaterdagavond 10 dezer verschijnt het eerste No. van:

HET ALGEMEEN BELANG.

Dagblad onzijdig op godsdienstig en onafhankelijk op staatkundig gebied.

Van dezen datum af, zal de Courant regelmatig verschijnen. De eerste nummers zullen nog worden verspreid. Abonnement per 3 maanden *f* 2.50. De inteekening is alom opengesteld.

Bureau te Amsterdam Heerengracht 281.

„ „ Rotterdam Schied. Singel 66. [5354]

STAATSALMANAK 1888.

Deze wordt in de volgende week verzonden; *het eerst aan de bestellingen voor rekening.* Algemeene in commissie-zending kan eerst geschieden na 1o. Januari 1888. [5355]

's Hage, 9 Dec. 1887. Martinus Nijhoff.

Scholtens & Zn., te Groningen, vragen aanbiedingen *per post* van:

Hollidee, Etsen; Vosmaer, De kunst; Sheppens, Uit Limburg; Hofdijk, Ons voorgeslacht; Toussaint, Wonderdokter; Heije, Volksdichten; Ritsema Bos, Landbouwdierkunde; Tolstoï, Oorlog en Vrede. Alles ingenaaid en zuivere ex. [5356]

H. v. Belkum Kz., Leeuwarden, zoekt antiquar.:

1 Lange's Bibelwerk. [5357]

A. A. W. Bolland, te Goes, vraagt à contant voor een prijsje een partijtje groote OLEOGRAFIËN, liefst komische en mooie dameskoppen, voor *f* 20.— à *f* 25.—. [5358]

A. van Loon, te Tiel, zoekt een ongeschonden ex. van:

Dr. J. van Vloten, Bloemlezing uit de Nederlandsche dichters der 17e eeuw (Arnhem, Nijhoff, 1869).

Aanbiedingen s. v. p. per post. [5359]

Jan Haan, te Groningen, zoekt:

1 v. Helten, Klinkers en medeklinkers.

1 ————, Het werkwoord.

Wie kan hem daaraan helpen? [5360]

HOLLANDSCH PAPIER

wordt in alle formaten en verschillende kwaliteiten tegen concurreerende prijzen aangeboden. Monsteraanvrage onder het No. dezer adv. aan het Bureau van dit Blad. [5361]

P. Raman, Winschoten, biedt aan met 35% à contant:

Keller, Nemesis. 2 dln.

Ouïda, Signa. 2 dln.

Claretie, Zijn Excellentie de Minister. 2 dln.

Ouïda, Strathmore. 2 dln.

Thackeray's Werken, ingenaaid.

Kreling, Meetk. werkstukken. 2e dr.

Vraagt:

Kramers, Geographisch woordenboek, geb. (laatste uitgaaf).

————, Algem. kunstwoordentolk, geb. (laatste uitgaaf).

Aanbiedingen per post. [5362]

LEESBIBLIOTHEKEN,

die nog niet bezitten het werk „DE ZOON EENER SLAVIN", 8o, 309 blz., en het getal is zeer klein, zenden *f* 0.60 in postz. De vroegere prijs is *f* 2.90, de roman is in 1880 uitgekomen. [5363]

Utrecht, Steenweg. M. Frenkel.

H. B. biedt aan met 35% *v. d. part. prijs à contant:*

de Veer, Trouringh, ed.	*f* 3.90.	Alles geh. en nieuw.
v. Maurik, Uit één pen.	à „ 2.50.	
Heine's Werke, 4 Bde.	à „ 6.—.	
A casket of jewels.	à „ 3.30.	
Pierres précieuses	à „ 4.90.	
Perles de la poésie franç.	à „ 3.75.	
Funcke, Gelijk het hert	à „ 3.—.	
Taylor, Clytia. 2 dln.	à „ 5.80.	
Nievelt, Alpenbock, geb.	à „ 3.90.	[5364]

Gevraagde Boeken.

4045 De Nieuwe Gids. Jaarg. 1887. Compl.
4046 Bernoulli, Vademecum.
4047 Holl. Scheurkalender. 1888.) Uitgave S.
4048 Agatha's Scheurk. voor de jeugd. 1888.) Warendorf Jr.
4049 van Hasselt, Burgerlijke rechtsvordering.
4050 Gerdes en Verhoeff, Scheurkalender. 15 ex.
4051 Kleine Vertrooster. 12 ex.
4052 Van Moskou naar Elba òf de grenadier van Napoleon I. Drama.
4053 Dames Almanak Cornelia 1867, '79, 80.
4054 ——— Dorcas 1853.
4055 De Oude Tijd. 1874. 6e jaarg.
4056 Gugel, Geschiedenis van de bouwstijlen. 2e druk.
4057 Livingstone als zendeling en reiziger uit het Hoogd. door v. Linschoten. Utrecht, 1875.
4058 van der Meulen, Boekhandel en bibliographie. Geb.
4059 Brinkman's Catal. van boeken 1850—82. Met Repert.
4060 Dickens geïll. werken. (Cohen).
4061 van Dale, Woordenb. Ned. taal.
4062 Anatomischer Atlas zur Pharmaceutischen Waarenkunde von W. Otto Berg.
4063 Serv. de Bruin, Engelsch woordenboek. Geb. (Ykema).
4064 J. H. Campe, Columbus, Cortez, Pizarro of de ontdekking van Amerika.
4065 Vosmaer, Amazone.
4066 Bom's Dichterlijke Scheurkalender. 2 ex.
4067 Koetsveld, Nalezing van een 80jarige. Met gewoon rabat. 20 %.
4068 Gerdes Scheurkalender 1888. Bij getallen.
4069 De Goede Herder. Scheurkalender 1888. Bij getallen.
4070 Kaart van Europa. — Schierbeek.
4071 Kaart van de wereld. — Akkeringa.
4072 Bijbelsche platen van van Lummel.
4073 Bos, Platen v. d. aardrijkskunde.
4074 Ykema, 20 platen aansch. onderwijs.
4075 v. Vloten, Bloemlezing Bilderdijk. 1e druk.
4076 Calvijn, Evangelien.
4077 Hildebrand, Camera obscura van ƒ 3.90.
4078 Wagenaar, Gemeente administratie.
4079 v. Koetsveld, Nalezing van een tachtigjarige geb.
4080 Knoop, Pomologia. 1758. Zeer net ex.
4081 Mulder Stokvischorders.
4082 Heine's Werke. Ed. Altmann. Dl. I en II liefst kalfsl.
4083 Canneman, Handl. politie.
4084 Luiken, Spiegel van het menschelijk bedrijf.
4085 ——, Het overvloeijend herte of nagelaten verzen.
4086 Ebers, De Nijlbruid.
4087 Beekman, Strijk om het bestaan.
4088 Orzesko, Meier Ezofowicz.
4089 De Mijnheers en hun polderland.
4090 Compl. werken v. d. Kanunik C. Schmid. Ingen. uitg Sijthoff. Leiden.
4091 Madach, Tragedie v. d. mensch.
4092 Tolstoi, Anna Karenina. 3 dln.
4093 Wandalmanakken van ± 75 cts.
4094 v. d. Stempel Jr, Leerb. van het boekhouden
4095 v. Lennep, 11 dln. Geb. ƒ 0.75.
4096 Jubil.-Nr. van The Graphic.
4097 Neeb, De grootboeken d. nationale schuld. Gebr. kan dien.
4098 Dichtwerken v. J. Cats. Gebr. Cohen.
4099 Voor 't jonge volkje. 13e jg. *Spoed.*

Aangeboden Boeken.

617 Beets Dichtwerken. 5e deel, 1e stuk, op Holl. papier.
618 Vondel's dichtwerken. Uitg. door Alberdingk Thijm.
619 Cremer, Romantische werken. Nieuwe uitgaaf. Geb.
620 Vondel's werken door Alb. Thijm. à 36 ct. per afl.
621 Bijbels (Campagne) in afl. met premiepl. à ƒ 5.— 22 ex. } Nieuw.
622 " " geb. zonder premiepl. ƒ 7.50. }
623 Dickens' werken in afl. van af afl. 37 met 40%. Id. geb. met 35% banden afzonderlijk.
624 Vondel's werken d. Alb. Thijm. Laatste ed. met 45%.

Brieven met duidelijke opgave der Nrs. worden franco ingewacht bij

den Administrateur van het Nieuwsblad.

Aangeboden:

6 Hildebrand, Na 50 jaar, gebonden. Meestbiedende. Adres onder letter P. aan het Bureau van dit Blad. [5365]

Iemand P. G., 22 jaar oud, zes jaar in den Boekhandel werkzaam en bekend met administratie en winkeldebiet, zoekt tegen Februari verplaatsing. Brieven franco onder letter S. aan het Bureau van dit Blad. [5366]

TERUGVRAAG.

De onverkochte ex. van:

NEDERL. NIJVERHEID.

Verslagen gepubliceerd volgens besluit der Alg. Vergadering van Nederl. Industriecelen, gehouden te Utrecht op 16 Juni 1887 waarvoor geen uitzicht tot plaatsing bestaat, gelieve men ten spoedigste p. c. terug te zenden aan [5367]

Amsterdam. J. H. de Bussy.

Tegen half December of later biedt zich aan een BOEKBINDER, R. C., ook genegen in den winkel behulpzaam te zijn. Adres onder letters A. A. aan H. Spanjaard, te Steenwijk. [5368]

COLPORTEURS!

Voor een onlangs verschenen godsdienstig werk van belangrijken omvang, bij uitstek verkoopbaar, worden nog eenige flinke COLPORTEURS gevraagd. Brieven franco onder het No. dezer advertentie aan het Bureau van dit Blad [5369]

Door bijzondere omstandigheden biedt zich aan iemand, die eenige jaren aan het hoofd heeft gestaan eener drukkerij van niet grooten omvang. Ook is hij niet ongenegen, daar hij over eenig geld kan beschikken, om samen te werken. Adres onder het No. dezer adv. aan het Bureau van dit Blad. [5370]

Een bekwaam SNELPERSDRUKKER, bekend met de Fransche en Duitsche pers, en voorzien van goede getuigschriften, biedt zich aan om zoo spoedig mogelijk in dienst te treden. Brieven franco onder letter S. bij J. A. Weinbeck, Rotterdam. [5371]

T. Berg, Sappemeer, vraagt een goed SMOUTZETTER, kennis van eenvoudig bindwerk strekt tot aanbeveling. [5372]

Openbare vrijwillige verkooping van BOEKDRUKKERS-MATERIALEN, waaronder een uitmuntend werkende SNELPERS en een groote collectie SMOUTLETTERS, op Dinsdag 13 December 1887, des voormiddags ten 10 ure, in de Societeit *Concordia* aan den Nieuwen Binnenweg te Rotterdam (oud-Delfshaven aan den stoomtram), ten overstaan van de Notarissen H. W. M. Roelants, te Schiedam en Mr A. van Mens, te Delfshaven, bij wie op aanvrage catalogi verkrijgbaar zijn à 10 cent. [5373]

GEBRAUCHTE SCHNELLPRESSEN.

	Satzgr.	45: 72 Ctm.
König & Bauer'sche einfache,	"	52: 78 "
dito "	"	52: 78 "
Sigl'sche Doppelmaschine	"	52: 78 "
Wiener einfache	"	58: 88 "
Wiener einfache	"	35: 50 "
Tretmaschine	"	50: 65 "
Marinoni'sche einfache	"	56: 84 "

Pariser Schön- u. Wiederdruckmaschine " Diverse Hand- & Glättpressen von König & Bauer, Dingler etc. hat billig unter Garantie abzugeben. [5374]

MASCHINENFABRIK WORMS
Hoffmann & Hopheinz.

BOEKVERKOOPINGEN.

Voor n.s. veilingen kunnen dagelijks partijen Boeken, Muziek, Platen, enz. worden ingezonden bij [5375]

Haarlem, Parklaan 106. P. van Cittert Zonen.

A. D. TREFFERS, DEVENTER,

Magazijn van Boekdrukkers-materialen.

Représentant van F. Uitterelst & Cie., te Brussel.

Fabrikanten van *Snelpersen, Treppersen, Snijmachines, Perforeermachines, Pletpersen, enz.*

De Snel- en Trappersen zijn steeds bij hem in werking te zien, en worden franco vracht en monteeren door geheel Nederland geleverd. [5376]

HET VADERLAND.

Staat- en Letterkundig Nieuwsblad.

Boekannonces worden geplaatst à 10 cents per regel met 3/2 maal. Bij abonnement wordt de prijs nog lager. Boeken ter beoordeeling gelieve men in te zenden p. c. het Bestelhuis. [5377]

INGEZ. STUKKEN, GEMENGDE BERICHTEN, enz.

DE GRONINGER CIRCULAIRE.

Onze Groninger Collega's zijn toch maar mannen uit één stuk, geen jabroers, die op alles ja en amen zeggen, maar *»ferme jannen"*, altijd in de oppositie, door dun en door dik! Een voorstel van het Bestuur is per se voldoende om hen in het geweer te doen komen. Mij dunkt hunne vergaderingen moeten sprekend gelijken op die der Patriotten in 1787. Groote woorden geen gebrek! Ieder lid, een *held*, tevens een *redenaar!*

Hoezeer ik nu ook waardeer dat er door hun ijver eenig leven in de brouwerij komt, zoo ben ik toch zoo vrij ditmaal hun ijver onberaden te vinden en tegen hun argumenten een en ander in het midden te brengen.

Eerste Argument: *»Nu het Reglement onzer vereeniging geen pensioen verleent, is hier het voorstel daartoe niet voldoende gemotiveerd"*, enz. Foei, Mijne Heeren, welk een logica! Kende het Reglement een pensioen toe, dan kon er immers van een voorstel daartoe geen sprake zijn, maar juist *omdat* het Reglement daarvan zwijgt, is een voorstel noodig. En is dat voorstel niet genoeg gemotiveerd door de mededeeling, dat de persoon in kwestie (als schrijfster niet onbekend) haren echtgenoot jaren lang in het redigeeren van ons Nieuwsblad is behulpzaam geweest, terwijl het salaris, met uitzondering alléén van de laatste jaren, van dien aard was, dat er geen sprake kon zijn van maatregelen tot onbezorgd achterlaten dezer weduwe?

Tweede Argument: *»Het aannemen van het voorstel.... een antecedent... hoogst gevaarlijk,"* enz. Dit zijn van die termen, die men voor vele jaren in alle mogelijke publieke vergaderingen hoorde, en waarmede dan den armen van geest schrik werd aangejaagd. Durft men daarmeê in Groningen nog voor den dag komen! Nu de bezoldiging van den Redacteur tot een redelijk cijfer is gebracht (zijn voorganger ving met *f* 1200.— aan!) kan hij immers aan een weduwfonds deelnemen. Wat het *»hoogstgevaarlijke"* aangaat, is er wel iemand, die wezenlijk bang wordt?!

Derde Argument: *»Het aannemen van het voorstel maakt de oprichting van een weduwenfonds..... veel moeilijker."* Welke antidiluviaansche denkbeelden heeft men toch in Groningen van een weduwenfonds, dat een uitkeering van *f* 400.— de oprichting van zulk een fonds reeds *»veel moeilijker"* zou maken?! Kom, kom, er is niemand die mij wijsmaakt, dat zij het in Groningen gelooven, al hebben zij den moed de voorgestelde uitkeering *»zoo'n belangrijke som"* te noemen!

Vierde Argument: *»Het is onbillijk aan eene weduwe van een lid der vereeniging,"* enz. Ook wêer een bewering die alleen eenig succes heeft tegenover onnadenkenden. Immers het geldt hier niet eene uitkeering aan de weduwe van *een lid der vereeniging* als zoodanig, maar aan de *weduwe van den Redacteur van het Nieuwsblad*, een blad dat onder *zijne* administratie en onder *hare* medewerking tot zulk een bloei kwam, dat de overvloedige baten ruimschoots tot de voorgestelde uitkeering in staat stellen.

Vijfde Argument. Uit de verschillende beweringen, in deze alinea (zie circulaire) saamgevat, zou m. i. de logische gevolgtrekking moeten gemaakt worden, het voorgestelde pensioen *wel zeer zeker* te verleenen. Juist omdat *»de vroegere Redacteur ook met veel lager salaris is begonnen, en jaren lang voor veel minder heeft gewerkt"*, gevoelen wij ons gedrongen, bij wijze van vergoeding, zijne weduwe te hulp te komen.

Min of meer duidelijk wordt ook te kennen gegeven, dat de heeren te Groningen het salaris van den nieuwen Redacteur eigenlijk te hoog vinden. *) Ik wil aannemen, dat het bedrag in Groningen *»een belangrijke som"* is, maar, bij de hoog opgevoerde belastingen en het daarmede samenhangende zeer dure leven in Amsterdam, is zulk een honorarium *daar* bepaald niet hoog. Daarbij geloof ik, dat de collega's zich een zeer onjuist denkbeeld maken van den omvang der werkzaamheden aan de Redactie van ons Nieuwsblad verbonden. De heer Zwaardemaker, wiens groote ijver mij van nabij bekend is geweest, was in de laatste jaren genoodzaakt — en dat niet omdat zijn krachten af- maar omdat de werkzaamheden toenamen — een assistent te nemen, dien hij uit eigen kas salarieerde. Reeds de afdeeling »Gevraagde Boeken", die somtijds een geheele kolom inneemt, vordert een zeer tijdroovende administratie. Men bedenke daarbij, dat die titels, zooals mij gebleken is, zeer dikwijls ware cacographiën zijn, die veelscherpzinnigheid en nasporing eischen, om ze zoo veel mogelijk correct te drukken. En dit is nog slechts een zeer ondergeschikt deel der administratie. Men denke aan den reuzenarbeid van het jaarlijksch register, het nasnuffelen van veilcouranten en tijdschriften voor de boekbeoordeelingen, het opmaken der maandelijksche advertentielijsten, het berekenen en boeken der advertentiën, enz.

Neen, voor iemand, die er al zijn werkkracht aan besteden moet, is het salaris *niet hoog*.

Nu de middelen, uit het Nieuwsblad voortspruitende, het veroorloven, willen wij aan de weduwe ten goede doen komen, dat haar echtgenoot jaren lang zich met een minimum heeft moeten behelpen.

Zouden de leden daartoe niet willen medewerken?

F. Adama van Scheltema.

*) Een der onderteekenaars der circulaire, die naar de betrekking gedongen heeft, zou dan ook zeker zoo'n hoog salaris geweigerd hebben (?)

EEN VRAAG.

De circulaire uit Groningen en eene andere van de commissie ad hoc toonen aan, dat men nog steeds arbeidt aan het onmogelijke plan van een weduwenfonds. Daarom een vraag. Zooals bekend is, wordt bij geen der verzekeringfondsen een post gesloten, zonder dat een nauwkeurig medisch onderzoek is voorafgegaan. Heeft de persoon, die zich wenscht te verzekeren, ook maar het minste gebrek, of dispositie tot eenige kwaal, zoo wordt hij als *»onverzekerbare materie"* afgewezen. Ook wordt nagegaan, natuurlijk buiten den persoon in kwestie om, of hij een ruim gebrek van sterken drank maakt. Immers men weet, dat zulks de levensduur zeer verkort. Hoe zal dat nu in onze Vereenigings-weduwenbeurs gaan? Worden de broeders van zwakke constitutie eenvoudig maar terzij gezet, of wordt iedereen aangenomen, en daarmede als het ware een premie op het worden van bockverkooper gezet? In het *eerste* geval worden van het genot der bestaande fondsen kort en goed vele nu rechthebbenden uitgesloten. In het *laatste* geval wordt het fonds onsolide en maakt men van de Vereeniging ter bev. v. de beldes B. een soort van gasthuis, een asyl voor teringlijders, enz.

En hoe moet het met die controle op het gebruik van sterken drank? De Groningsche collega's spreken wel van *»de hoogst salarissen, die aan de bezoldigde betrekkingen der Vereeniging zijn verbonden"*, (alsof er een stoet van ambtenaren in hare dienst is!) maar wanneer ik de lijst naga, vind ik toch niemand dien wij het baantje van Inspecteur in deze kunnen opdragen.

Enfin, uit Groningen zal wel licht over deze duistere zaak opgaan.

S.

Aan de leden van de Vereeniging.

Nu het blijkt dat het voorstel van het Bestuur, d.d. 1 Dec. l. l. aan de leden toegezonden, niet algemeen bijval vindt, komt het mij wenschelijk voor, de voorgestelde toelage voorloopig over 1888 aan Mevrouw Zwaardemaker toe te kennen, om dan de Algemeene Vergadering in 1888 over het voorstel van het Bestuur te doen beslissen.

Ook zou ik wel willen adviseeren, deze zaak zoo min mogelijk in het Nieuwsblad te bespreken; 't wordt alligt meer of minder persoonlijk, wat voor de nagedachtenis van onzen geachten Redacteur minder goed, en voor Mevr. Zwaardemaker minder aangenaam kan zijn. Wat er over geschreven moet worden, zou men in eene circulaire kunnen verzamelen, welke dan tijdig, hetzij afzonderlijk, hetzij tegelijk met de punten ter beschrijving der Algemeene Vergadering aan de leden zou kunnen worden toegezonden.

Apeldoorn. N. A. Hisgst.

Stoomdrukkerij: De Roever Kröber-Bakels, Amsterdam.